

A P E N D I C E S

1

1065, octubre

Doña Sancha, hija de Ramiro I, entrega a Santa Cruz todo lo que a ella le dejó su hermano Sancho: casas en Jaca, en Arresella, Arrensa, el palacio de Ateгна, la villa de Santa Cilia y otras varias posesiones.

— AHN, *Santa Cruz de la Serós*, carp. 785, núm. 2 (traslado del s. XIII).

Est es traslat bien e fielment sacado de letra a letra d'un original de pergamino de la muyt alta dona Sancha, filla del Rey do Ramiro et de dona Ermessende regina; la tenor del qual original y es tal: [*Crismón*]. In nomine eterni et salvatoris nostri Jhesucristi. Hec est carta vel pagina quam facio ego Sançia, filia regis Raimiro et Ermissende regine ob amorem omnipotentis Dei et beate Marie et animarum parentum meorum, subscribo et trado omniaque et hereditatibus, domibus que sunt in hoc seculo Domini pietas concessit mihi frater meus rex Sancius, qui non tantum fuit michi frater sed omnia pater. In primis dono Deo et monasterium Sancte Marie semperque Virginis, quod est situm in terminum Sancte Crucis ubi trado corpus meum ad sepeliendum, offero et concedo illas meas cassas de Jacca et alode quam ibi habeo, terres et vicneas, heremo et populato, quo modo michi pertinet vel pertinere debet sine ullo retinimento. Offero et concedo ad altare Domine mee Beate Marie semperque Virginis et ad alios altares que sunt ibi; similiter dono et concedo Deo et Beate Marie illas cassas meas de Arresella cum illa hereditate quam ego habeo in Banaos tota ab integra absque ullo retinimento. Similiter dono et concedo illas meas cassas, quam ego habeo in illa vila que vocatur Arrensa cum tota sua hereditate sine ullo retinimento. Similiter dono et concedo illas meas cassas quam ego habeo in illa villa que dicitur in Sancta Maria de Germellué cum tota sua hereditate sine ullo retinimento. Et illas meas cassas de illo burgo de Asçorito cum tota sua hereditate. Similiter dono et concedo illo meo palazo de Ateгна cum tota sua hereditate sine ullo retinimento. Iterum autem offero Deo et Beate Marie illa villa que dicitur Sancta Cilia d'Ayvar cum omnibus sibi pertinentibus, cum decimis et primiciis, cum pascuis, montibus et vallibus sine ullo retenimento. Iterum autem offero illa hereditate quam ego habeo in illo castro que dicitur Sangossa et cum illa

hereditate quam ego habeo in Pastoriza sine ullo retinimento. Et ibi sint in servicium omnipotentis Dei et Beate Maria ad victum sanctimonialium in perpetuum. Similiter facio alia conveniencia cum ascensu et voluptate frater meus rex Sancius, qui non tantum fuit mihi frater set per omnia pater, illas decimas que exierint de istas hereditates supras scriptas dono et concedo bono animo et espontanea voluptate ad illam helemossinam Beate Marie Virginis de primiciis vero que exierint de istas hereditates suprascriptas, offero Deo et ad illum altarem Beate Marie semperque Virginis et ad alios altares quod sint ibi in servicium omnipotenti Deo et Beate Marie in perpetuum. Similiter dono et concedo illos quartos de illas ecclesias que sunt in illas iuatas quas dedit michi frater meus Sancius totos ab integros sine ulla retincione vel diminucione et sine contradicione nullius hominis. Ego offero eos Deo et Beate Marie et monasterium Sancte Crucis et ad illa domina abbatissa et sanctimonialium ibidem Deo decernentium, quod habeant et possideant eas in perpetuum. Hec sunt nomina villarum illarum unde ego debeo abere illos quartos, illas çenas et tota alia signoria quo modo michi dedit rex Sancius frater meus. Sic ego dono et concedo ad monasterium Beate Marie id est illo quarto de Fanyanas et illo de Salina et illo de Vila-longa, et illo de Ferrera et illo de Novefontes et illo de Viarts et illo de Saloffons, et illo de Artasso, et illo de Serra alta, et illo de Uart. Et totos istos quartos suprascriptos fiant in servicium monasterium Sancte Crucis in perpetuum. Et mando quod prenda illa abbatissa unoquoque anno una optima çena in illa ecclesia de Fangnarès et honorificent ad illam et ad suos homines illos clericos quos in illas ecclesias illa abbatissa stabilierit donent Deo et Beate Marie et illa abbatissa suos directos bene et fideliter. Si autem noluerint facere mitat super illos sua sententia donec veniant a satisfaccionem. Et alia çena en Ferrera et alia çena in Noueffontes et alia çena in Uart, et alia çena in Biart. Et istas çenas supras scriptas sic prenda illa abbatissa si voluerit unoquoque anno et habeat potestatem mittere sententias in suprascriptas ecclesias, et illos abbates et in illos clericos que ibi habitant: Rogo eciam fratris vel nepotibus sive posteritati mee quod istum meum privilegium quod ego feci cum consilio et voluptate rex Sancius frater meus quod conffirment illum in perpetuum. Si quis in malo ingenio aut aliqua vi disrumpere vel violare temptaverit siat se omnimodis excomunicatum et cum Datan et Habiron quos terra propter nequiciam eorum vivos obsorbuit atque cum Iudas Scarioth et cum meis qui dixerunt Domino Deo recede a nobis et cum omnibus sacrilegis inremediabiliter sub anatema maranata sine fine dampnatum.

Et ego Sancia, comitissa, Ranimiri regis et Armisendis regina filia, laudo et confirmo omnia que in hac carta sunt supra scripta ut sit in servicio omnipotentis Dei et sanctis quibus desuper statutum est absque ulla dubitacione ob salutem et remedium anime

mee et anima patris ac matris mee et omnium parentum meorum et ob remissionem peccatorum suorum domini mei regis Sancius qui mihi fecit mercedem et dedit michi suprascriptos honores ut in omni vita mea fescisem meam voluptatem. Et post meum discessum missem sive reliquissem in servicio omnipotentis Dei et Beate Marie semperque Virginis in perpetuum. Itemque ego Sancia comitissa hanc cartam laudo et confirmo et propria manu mea hoc sig [*signo*] num facio.

Facta ista carta et ista donatione in mense obtubrio. Era T^a C^o III^a. Ego Fortunius de Sescunt, clericus domine Sancie comitisse, hanc cartam scripsi et de manu mea hoc sig [*signo*] num feci.